

duin

- ★ **KATTEN**
- ★ **BERGERBOS**
- ★ **TEXEL**
- ★ **MARQUETTE**

- kundig Arch. 54:55-59.
- BARKMAN, J.J., 1941. Over de mosflora van de omgeving Alkmaar. NKA 51:55-59.
- BARKMAN, J.J., 1947. Aanvullingen op de mosflora van de omgeving van Alkmaar. NKA, 54:60-67.
- BERGEN AAN ZEE, 1981. Badplaats sinds 1906, Pirola, Schoorl, 32-37.
- TEN HOUTEN DE LANGE & S. VAN DER WERF, 1974. Recreatie en vegetatie in het waddengebied. ANWB.
- KEIZER, P., P. HOVENKAMP & C. VAN SCHAIK, C., 1975. Bergen weekend. Kruipnieuws 37 (1) KJN/NJN.
- MONSEES, G.R. & A.J.W. TAMIS, 1969. Broedvogelinventarisatie van het gemeentelijk natuurreservaat te Bergen. De Pieper, 8, (6).
- PROVINCIALE WATERSTAAT NOORD-HOLLAND. Gegevens uit het bestand van de provinciale milieuinventarisatie. (N.B. voorzover van gegevens uit het bestand van de Provinciale Milieuinventarisatie gebruik is gemaakt, komen de in dit artikel gepresenteerde interpretaties en conclusies voor rekening van de auteur). 1979.
- STEENKAMP, c.s., 1981. In het spoor van de dragline Duin, 4.
- TAMIS, A.J.W., 1976. Broedvogelinventarisatie van het Bergerbos-en Duingebied. De Pieper, 15, (5).
- TAMIS, A.J.W., 1981. Broedvogelinventarisatie van het Bergerbos- en Duingebied. De Pieper 20, (12).
- UDO DE HAES, H.A. & A. N. VAN DER ZANDE, 1977. Recreatie en natuurbewoud in de duinen. Recreatie 7.
- WERF, S.F. VAN DER, 1972. Effecten van recreatie op de vegetatie in natuurterreinen. Natuur en Landschap 26, (2).
- WERKGROEP RECREATIE, Waddenvereniging, 1977. Eilanden onder de voet.
- WESTHOFF & DEN HELD, 1975. Plantengemeenschappen van Nederland.
- WESTHOFF, 1952. Perikelen in de Bergerduinen.
- ZANDE, A.N. VAN DER, c.s. 1980. Open luchtrecreatie en de dichtheid van enkele broedvogels in de duinen. Recreatievoorzieningen 18, (1 en 2).

DE SCHOORLSE DUINEN, resultaten na anderhalf jaar overleg

door THEO BAKKER & BERT BUIZER *

Een kleine twee jaar na de studiedag die de werkgroep Duin & Kust in september 1981 organiseerde krijgt een verstuivingsexperiment in de Schoorlse duinen een kans. Over dit experiment en andere punten betreffende de onderhandelingen gaat dit artikel.

Ongeveer twee jaar geleden, in augustus 1981, publiceerde de werkgroep 'Duin & Kust' het rapport 'De Schoorlse duinen als natuurgebied, naar een ander beheer', dat als middenkatern werd opgenomen in 'Duin' (4) 1981 nr. 3. Deze publikatie en de daaraan gewijde studiedag over het beheer in de kalkarme vastelandsduinen vormde de basis en het begin van een aantal gesprekken tussen het Staatsbosbeheer (SBB), belast met het beheer van de Schoorlse boswachterij, en de werkgroep Duin & kust (D&K). Op 11 februari j.l. heeft een voorlopig laatste gesprek in een serie van 6 à 7 plaatsgevonden. Deze gesprekken duurden meestal een halve dag; enkele malen werden ze gevolgd door terrein-bezoek. Tijdens deze excursies werden onder andere het heidebeheer,

de verstuiving en het beleid in de meeuwenkolonie aan de orde gesteld. Het lijkt ons nuttig enige resultaten van de gesprekken weer te geven. De volgende punten zijn onder andere aan de orde gekomen:

1. toelaten en stimuleren van verschuivingen;
2. gladschuiven van duinhellingen met bulldozers en vervolgens inplanten van dennen op de hellingen;
3. omzetting naaldbos in loofbos;
4. omzetting naaldbos in andere vegetaties;
5. recreatie;
6. beheer van beuken op de binnenduinrand.

De eerste twee punten zijn uitgebreid aan de orde geweest; de overige punten hoegenaamd nog niet.

Toch enkele opmerkingen

hierover: SBB ziet het naaldbos als pionier ('wegbereider') voor latere loofhoutontwikkelingen. Met betrekking tot het punt recreatie kan gesteld worden dat D & K wat lichtvaardig over deze problematiek is heengestapt. Activiteiten ter stimulering van de recreatie door SBB zijn niet te verwachten.

Als opmerking in het algemeen kan gesteld worden dat de standpunten over en weer besproken zijn; dit heeft geleid tot tal van verduidelijkingen en tot meer begrip voor elkaars stand- en uitgangspunten. De grootste winst lijkt geboekt te zijn bij de eerste twee punten van de opsomming van onderwerpen die aan de orde zijn geweest. Tijdens de gesprekken bleek dat SBB meer dan 200 ha duinterrein heeft aangewezen waar verstuivingen vrij spel kunnen krijgen. Deze oppervlakte be-

* namens Werkgroep Duin en Kust

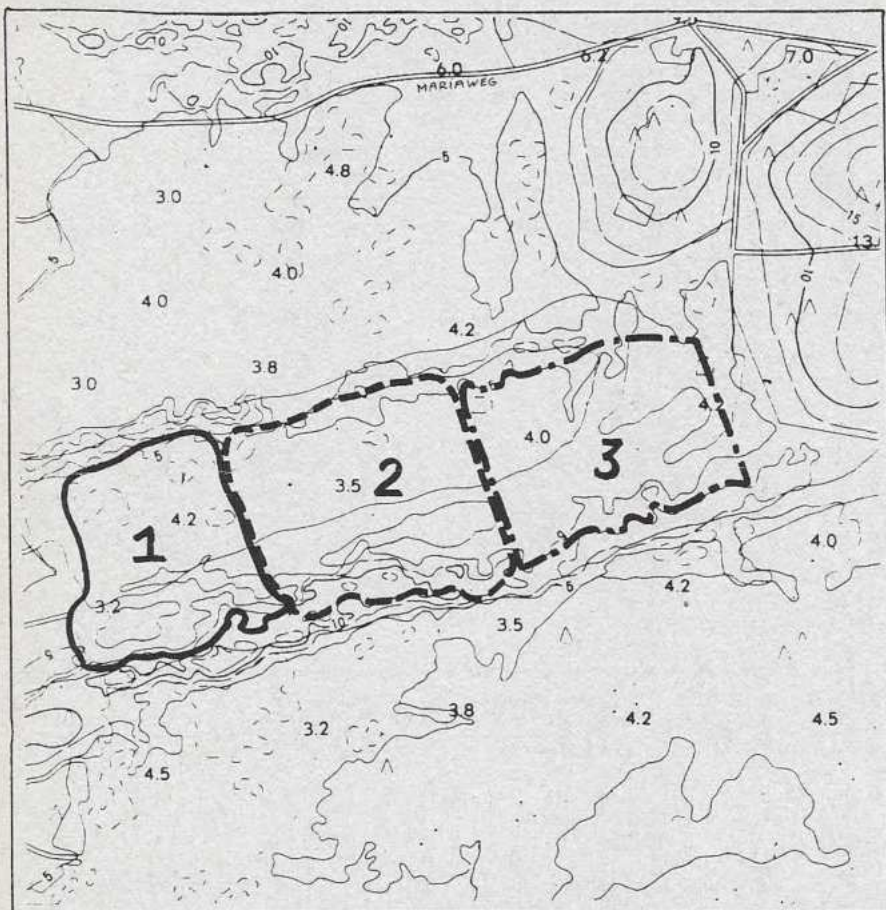

Fig. 1.
Frederiksveld (zuid) 1982
terrein 1: heidebeheer, grootte $\pm 4,8$ ha.
terrein 2: "overgangsgebied", grootte $\pm 5,4$ ha.
terrein 3: verstuivingsgebied, grootte $\pm 5,6$ ha.

slaats onder andere het Kleine Ganzenveld en de ten westen en noordwesten daarvan gelegen terreinen zoals de beide Zinkpolders. Helaas valt het overgrote deel van dit terrein samen met de meeuwenkolonie zodat entrofïering van de stuifplekken optreedt; hierdoor wordt de ontwikkeling van de na bestuiving optredende vochtige valleivegetaties sterk geremd, zo niet vrijwel onmogelijk.

Om deze problematiek te ondervangen is een nieuwe lokatie gevonden waar verstuiving op een redelijke oppervlakte kan plaatsvinden, namelijk het zuidelijker gelegen Frederiksveld (zie fig. 1 en 2). In een terrein van ca 15 ha oppervlakte is ruim 5 ha aangewezen als gebied waarin dit verstuivingsexperiment zal plaatsvinden; 5 ha is een zogenaamd overgangsgebied terwijl de resterende 5 ha bestemd zal zijn voor actief heidebeheer. Afhankelijk van de resultaten van dit experiment is SBB mogelijk bereid ook in

andere delen van de boswachterij Schoorl (buiten de reeds genoemde terreinen met de meeuwenkolonie) verstuivingen toe te laten dan wel te stimuleren. De werkgroep D & K gaat - in nauw overleg met SBB - het gebied in verstuiving jaarlijks op planten inventariseren; bovendien is het de bedoeling dat er vegetatienamen gemaakt zullen worden.

In Juli a.s. hopen enkele leden van de werkgroep met de eerste inventarisatie te beginnen.

Het plaatschuiven en met dennen inplanten van duinhellingen is voor D & K altijd een zeer onverkwikkelijke zaak geweest. SBB voert aan dat deze manier van doen de enige is om verstuiving van duinhellingen in het zogenaamde schermbos te beteugelen. Duin & Kust blijft dat bestrijden, terwijl SBB de zaak kritisch benadert door deze maatregel met uiterste terughoudendheid toe te passen. Mogelijk is het hierdoor dat in de afgelopen

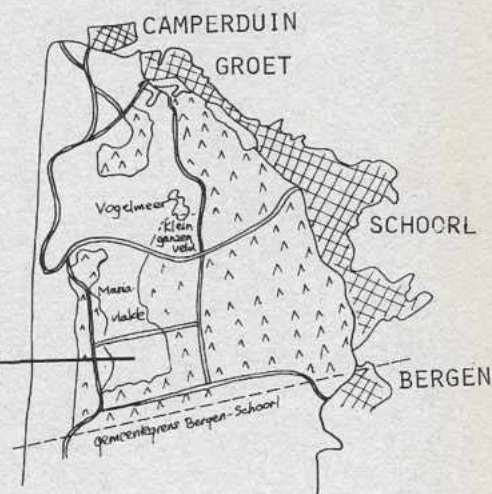

fig. 2.
Overzichtskaart Schoorlse duinen.

^ naaldbos
— wegen
bebouwde kom

winter (1982/1983) slechts ca. 0,2 ha duinhelling is vastgelegd op bovengenoemde wijze terwijl het in de voorgaande jaren (periode 1975 t/m 1981) gemiddeld 1,5 à 2 ha per winter betrof.

Dit is de voorlopige oogst van een aantal gesprekken en terreinbezoeken die zich over ca. 1½ jaar uitstrekten. Mogelijk een wat pover resultaat, maar als werkgroep stellen we dat er hopelijk een opening gemaakt is in de richting van een wat meer op duinen en een wat minder op bos geënt beheer.

Nu het verstuivingsexperiment loopt kunnen we over de eerder genoemde punten - en eventueel andere zaken - verder praten. De wens daartoe is eveneens uitdrukkelijk geuit door de gesprekspartners van het Staatsbosbeheer Noord-Holland.